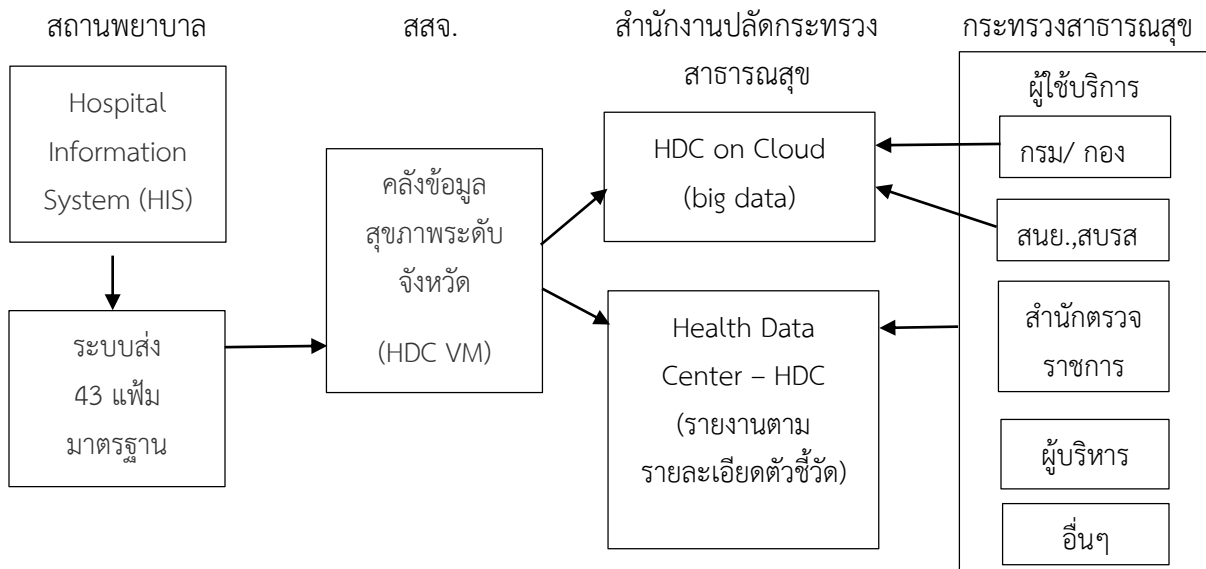


แบบฟอร์มการจัดการข้อมูลและความรู้ (Data Management & Knowledge Management)

ประเด็นความรู้/เรื่อง : การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ

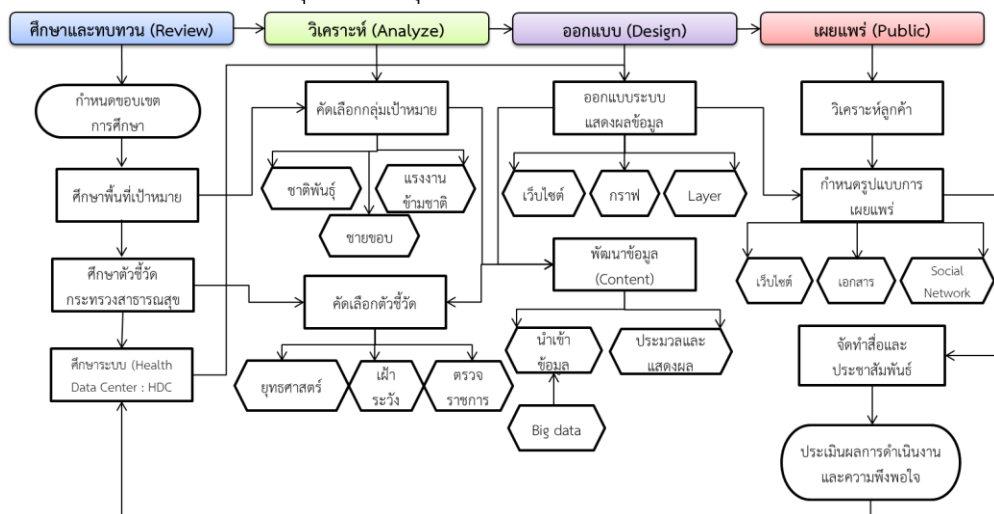
เหตุผลที่ท่า/ผลกระทบ : กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ เป็นกลุ่มเป้าหมายของการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมของศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย มีการกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศ ที่ผ่านมาศูนย์ฯ ไม่สามารถใช้ข้อมูลที่แสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ได้ เนื่องจากคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข ไม่ได้ลงบันทึกการรับบริการ ที่จำแนกความเป็นชาติพันธุ์ของกลุ่มนี้ไว้ ทำให้มีความยากในการแสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มนี้ เพื่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผน ในการตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาได้ ได้แต่สำรวจเป็นครั้งๆ ซึ่งไม่ต่อเนื่อง และขาดความทันสมัยของข้อมูล จึงมีแนวคิดในการพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการ ส่งเสริมสุขภาพสุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ จากการเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ซึ่งข้อมูลที่ได้จะต้องนำมาจัดระบบสารสนเทศ (Management Information System: MIS) ให้เป็นหมวดหมู่ที่ง่าย และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการบริหาร การควบคุม กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน ตลอดจนใช้ในการตัดสินใจเชิงนโยบาย เพื่อใช้ข้อมูลมาวางแผน วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และเชื่อมกับระบบคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center : HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นระบบจัดการข้อมูลด้านสุขภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสุขภาพที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะ/ข้อควรปฏิบัติ : การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อม ของศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ มีกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ ดังนี้



จากกรอบแนวคิดการวิเคราะห์ข้างต้นอธิบายได้ดังนี้ คลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข เป็นระบบที่หน่วยบริการทุกแห่งในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขต้องดำเนินการในทุกจังหวัด ทุกหน่วยบริการจะมีการบันทึกข้อมูลการให้บริการประจำวันในโปรแกรมระบบสารสนเทศของหน่วยบริการ (Hospital Information System – HIS) ข้อมูลที่นำเข้าระบบ ใช้แฟ้มข้อมูลตามมาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุขจำนวน 43 แฟ้มมาตรฐาน ส่งฐานข้อมูลให้สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเพื่อส่งต่อให้ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข HDC on Cloud (big data) ที่ กรม กอง สนย. สบรส. เอาข้อมูลดิบจากฐานมาวิเคราะห์ได้ และพัฒนาเป็น Health Data Center – HDC (รายงานตามรายละเอียดตัวชี้วัด) ที่ผู้ใช้บริการสามารถดูข้อมูลได้ในเว็บไซต์ แต่ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย มีกลุ่มเป้าหมายในการดำเนินงานด้านส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ได้แก่ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มคนชายขอบ และกลุ่มแรงงานข้ามชาติ การดำเนินงานยังขาดข้อมูลด้านสุขภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ ศูนย์ไม่สามารถใช้ข้อมูลที่แสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มคนเหล่านี้ได้ เนื่องจากคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข ไม่ได้ลงบันทึกการรับบริการ ที่จำแนกความเป็นชาติพันธุ์ของกลุ่มนี้ไว้ ทำให้มีความยากในการแสดงสถานะทางสุขภาพของกลุ่มนี้ เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ เพื่อวางแผน ในการตัดสินใจ เพื่อการพัฒนาได้ ได้แต่สำรวจเป็นครั้งๆ ซึ่งไม่ต่อเนื่อง และขาดความทันสมัยของข้อมูล ศูนย์อนามัยกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ กรมอนามัย จึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ ด้านการส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรคและอนามัยสิ่งแวดล้อมขึ้น เพื่อนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการวางแผนการดำเนินงานกับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ และสามารถแก้ไขปัญหาด้านสาธารณสุขในพื้นที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยมีกรอบแนวคิดในการจัดทำระบบการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการ ส่งเสริมสุขภาพสุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติดังนี้

กรอบแนวคิดในการจัดทำระบบการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพ สุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ



จากกรอบแนวคิดในการจัดทำระบบการพัฒนาฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพ สุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินงานย่อย ออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่

1. ศึกษาและทบทวน (Review) เป็นการกำหนดขอบเขตของประชากร กลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ศึกษาพื้นที่เป้าหมาย ที่มีประชากรอาศัยอยู่ ศึกษาตัวชี้วัดการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมสุขภาพ สุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม ของกระทรวงสาธารณสุข และศึกษาระบบข้อมูลในระบบคลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center : HDC) ของกระทรวงสาธารณสุข

2. วิเคราะห์ (Analyze) กลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาระบบข้อมูล ขอบเขตของกลุ่มชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ และวิเคราะห์คัดเลือกตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดยุทธศาสตร์ ตัวชี้วัดเฝ้าระวัง และตัวชี้วัดตรวจราชการ เกี่ยวข้องกับกลุ่มเป้าหมายที่จะนำมาพัฒนาระบบข้อมูล

3. ออกแบบระบบ (Design) นำเสนอข้อมูลในรูปแบบของเว็บไซต์ โดยการดึงข้อมูลที่จะพัฒนามาจากฐานข้อมูล Big Data ของกระทรวงสาธารณสุข และนำเข้าข้อมูล ประมวลผลแสดงออกมาเฉพาะข้อมูลของชาติพันธุ์ ชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ ออกมาเป็นระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการส่งเสริมสุขภาพ สุขภาพ ป้องกันโรค และอนามัยสิ่งแวดล้อม กลุ่มชาติพันธุ์ คนชายขอบ และแรงงานข้ามชาติ

4. เผยแพร่ระบบสารสนเทศ (Publication) โดยมีการวิเคราะห์กลุ่มลูกค้าที่ต้องการเผยแพร่ระบบ กำหนดรูปแบบของการสื่อสาร เว็บไซต์ เอกสาร Social Network อื่นๆ รวมถึงการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ และสอบถามความพึงพอใจขอคิดเห็นต่อการพัฒนาปรับปรุงระบบ เพื่อนำมาปรับปรุงระบบให้สมบูรณ์และตอบสนองความต้องการของผู้ใช้งานระบบข้อมูลดังกล่าวต่อไป

วันที่จัดทำ : 29 เมษายน 2563

แหล่งข้อมูลอ้างอิง : คลังข้อมูลสุขภาพ (Health Data Center – HDC)” สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์ ร่วมกับสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

ผู้จัดทำ : นายวันเฉลิม ฤทธิมนต์ นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ